

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

83

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *een nieuwe reeks misstanden in de ouderenzorg* (ingezonden 3 september 2010).

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 29 september 2010).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat ouderen in zorgcentrum Loevestein te Den Haag zeker een jaar lang onder erbarmelijke omstandigheden hebben geleefd?¹

Antwoord 1

Ik vind dit erg triest. Juist deze groep kwetsbare ouderen moet erop kunnen vertrouwen dat de zorg van goede kwaliteit is.

Vraag 2

Wat is de oorzaak hiervan?

Antwoord 2

Ik heb van de IGZ begrepen dat hieraan ten grondslag lag dat de instelling te kampen heeft gehad met een probleem in de dagelijkse aansturing op de werkvloer waardoor er geen goede voorbeeldfunctie aanwezig is, evenals het ontbreken van de continue aanwezigheid van een multi-disciplinair team. Inmiddels heeft de zorginstelling een nieuwe teamleider aangesteld.

Vraag 3

Hoeveel meldingen over deze zorginstelling heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg de afgelopen 5 jaar ontvangen? Welke actie is vervolgens op deze meldingen ondernomen?

Antwoord 3

Er zijn tussen november 2006 en heden 4 meldingen ontvangen over Loevestein.

¹ <http://www.skipt.nl/actueel/misstanden-in-haags-zorgcentrum-dementerenden-66356.html>

Vraag 4

Waarom heeft u op eerdere vragen van de SP-fractie geantwoord dat u overweegt om slechts de mogelijkheid tot bewindvoering te scheppen indien de instelling failliet dreigt te gaan en niet wanneer de kwaliteit ernstig onder de maat is? Hoe zijn kwetsbare ouderen bij instellingen als Loevestein hierbij gebaat? Wilt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 4

Primair is de Raad van Bestuur van een zorginstelling verantwoordelijk voor het leveren van zorg, voor de continuïteit en de kwaliteit daarvan. De IGZ heeft de taak om toezicht te houden op de kwaliteit van zorg die in instellingen geleverd wordt. Naar mijn mening is de IGZ voldoende toegerust. De IGZ heeft voldoende instrumenten om bestuurders aan te spreken en te bewerken dat zij maatregelen nemen als de kwaliteit onvoldoende is. Bewindvoerderschap vind ik niet nodig, omdat de IGZ bij voortdurende slechte kwaliteit verscherpt toezicht kan instellen.

Omdat ik het belangrijk vind dat cliënten niet verstoken blijven van zorg bij ernstige financiële problemen van een instelling en een (dreigend) faillissement, heb ik u – in eerdere antwoorden op kamervragen (vergaderjaar 2009–2010, nr. 3051) – toegezegd dat ik wil uitzoeken welke mogelijkheden er zijn om in ieder geval de continuïteit van die zorg te garanderen. Het aanstellen van een bewindvoerder is een van de mogelijkheden die ik, alhoewel het een zwaar middel is en er nogal wat haken en ogen aan kleven, serieus zal onderzoeken. Daarbij moeten er antwoorden komen op vragen als: waar vinden we bewindvoerders, wie stelt een bewindvoerder aan, hoe wordt dit gefinancierd, hoe moet het juridisch geregeld worden, hoe weten we of de aan te stellen bewindvoerder in staat is om de instelling weer op poten te krijgen. En mocht dat op financieel gebied nog te realiseren zijn, hoe weten we dat hij/zij dat ook kan op het gebied van kwalitatief goede zorg. Kortom, allerlei vragen die beantwoord moeten worden voordat er daadwerkelijk kan worden overgegaan tot het invoeren van bewindvoerderschap in de zorg.

Vraag 5, 6 en 7

Bent u van mening dat de recente reeks misstanden in de ouderenzorg niet berust op incidenten, maar een structureel beeld van de situatie in Nederland geven? Zo nee, hoe verklaart u de grote stroom reacties zoals die zijn binnengekomen bij Een Vandaag en Nu91?³

Wat is uw inhoudelijke reactie op de stelling dat naar de wc geholpen worden, even naar buiten gaan en een praatje maken voor de meeste ouderen in Nederland een onbereikbare luxe is geworden?³

Wat is uw antwoord op de vraag «Hoe erg moet het worden, voordat er iets verbetert?»³

Antwoord 5, 6 en 7

Het baart mij zorgen dat instellingen regelmatig te kampen hebben met een personeelstekort waardoor de werkdruk voor de medewerkers toeneemt, de kans op fouten toeneemt en de kwaliteit van zorg afneemt, zoals de incidenten waar u naar verwijst laten zien. Dit wordt nog versterkt in vakantieperiodes –zoals ook blijkt uit de uitzending van Een Vandaag– wanneer de bezetting minimaal is. Ik betreur het dat de meest basale onderdelen van de zorg hierdoor in het gedrang komen. Tegelijkertijd is dit gelukkig geen beeld dat de inspanningen van de hele sector dekt. De kwaliteitsmeting van de zorginhoudelijke indicatoren verantwoorde zorg geven een goed beeld van de stand van de kwaliteit in de sector verpleging en verzorging en laat zien dat de uitkomsten van de zorg licht verbeteren.

Vraag 8

Bent u van mening dat de recente korting van 91 miljoen euro op de verpleeg- en verzorgingshuizen bevorderlijk is voor de kwaliteit van de zorg? Wilt u uw antwoord toelichten?⁴

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 3051.

³ Een Vandaag, 27 augustus 2010.

⁴ Kamerstuk 32123-XVI, Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2010.

Antwoord 8

De door u aangehaalde 91 miljoen euro is een korting op de contracteer-ruimte 2010 waarmee een overschrijding van de geraamde groei van de intramurale capaciteit in 2008 gecompenseerd wordt. Echter voor 2010 is er voor de totale AWBZ-uitgaven een groeiruimte van 620 miljoen euro beschikbaar; hiervan is 385 miljoen euro gereserveerd ter dekking van verschillende uitgaven (zoals geraamde groei pgb, extra zorgkosten zwaardere zorg en extramurale zorg in nieuwe Fokuswoningen). Er resteert een bedrag van 235 miljoen euro om extra productieafspraken te maken. Per saldo is er dus geen sprake van minder AWBZ-middelen maar van meer.

Vraag 9

Deelt u de mening dat verdere bezuinigingen op de zorg voor kwetsbare mensen uitgesloten dienen te worden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u uitsluiten dat u dit gaat meemaken als bewindspersoon; nu en in de nabije toekomst?

Antwoord 9

Kortheidshalve verwijs ik u voor toekomstplannen voor de gezondheidszorg naar de begroting van VWS die met Prinsjesdag beschikbaar is gekomen.

Vraag 10

Welk advies heeft u voor bewoners en andere betrokkenen die te maken krijgen met misstanden in de zorg? Waar kunnen zij terecht?

Antwoord 10

Ik raad bewoners aan om in geval van mogelijke misstanden, maar ook met vragen over de zorg, altijd in gesprek te gaan met het zorgpersoneel, de eigen verzorgende (EVV'er) en/of de locatiemanager of bestuurder. Mocht dit niet leiden tot verbeteringen of oplossingen, dan is er altijd een cliëntenraad die benaderd kan worden of kunnen klachten worden ingediend bij de klachtencommissie van de zorginstelling. Ingeval van misstanden of van structurele tekortkomingen in de zorg, kunnen betrokkenen deze melden bij de IGZ.

Vraag 11

Bent u bereid, naast het meldpunt gehandicaptenzorg, ook een speciaal meldpunt voor ouderenzorg te openen bij de Inspectie? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer gaat het meldpunt ouderenzorg van start?⁵

Antwoord 11

De IGZ is geen klachtenbehandelingsinstantie of landelijke beroepsorganisatie voor klachten. De IGZ heeft als opdracht om meldingen over calamiteiten of structurele tekorten in de zorg te onderzoeken. Met ingang van 1 september 2010 is bij de IGZ een tijdelijk meldpunt gehandicaptenzorg ingesteld. De ervaringen met dit meldpunt wil ik eerst bezien alvorens al dan niet te besluiten om een meldpunt voor klachten over de ouderenzorg in te stellen.

⁵ <http://www.skipt.nl/actueel/meldpunt-gehandicaptenzorg-van-start-66358.html>